

Chính vì vậy, việc nghiên cứu xây dựng một hệ thống tiêu chuẩn thống kê và thí điểm xây dựng một tiêu chuẩn thống kê cụ thể để từ đó làm tiền đề, xây dựng các tiêu chuẩn thống kê chi tiết cho các lĩnh vực thống kê khác trong tương lai trở thành một nhiệm vụ quan trọng của cơ quan thống kê quốc gia.

Bên cạnh đó, xây dựng và ban hành hệ thống tiêu chuẩn thống kê làm cơ sở vững chắc phục vụ đánh giá chất lượng thống kê, giúp người làm công tác thống kê có các tiêu chuẩn thống nhất, phù hợp với các tiêu chuẩn thông lệ tốt của quốc tế để tuân thủ trong quá trình sản xuất thông tin thống kê.

Có ba lợi thế chính của việc xây dựng và sử dụng phổ biến những tiêu chuẩn thống kê đã được phê chuẩn:

- Bảo đảm chất lượng sản phẩm thống kê;
- Tạo ra bức tranh thống kê toàn cảnh có ý nghĩa về xã hội và kinh tế;
- **Con số sự kiện** đảm bảo thiếu chi phí và tăng cường sự minh bạch.

Vì vậy, nghiên cứu xây dựng, hoàn thiện hệ thống tiêu chuẩn thống kê nhà nước là việc làm cần thiết và có tính cấp bách.

Đối tượng áp dụng của việc nghiên cứu là:

- Trong nội bộ cơ quan Tổng cục Thống kê nhằm bảo đảm dữ liệu được sản xuất theo cách thức và chất lượng thống nhất qua thời gian và qua các cuộc điều tra;
- Ở cấp quốc gia bởi những cơ quan sản xuất dữ liệu thống kê nhằm hỗ trợ việc tích hợp dữ liệu từ nhiều nguồn khác nhau;
- Ở cấp quốc tế nhằm đáp ứng nghĩa vụ báo cáo quốc tế và khuyến khích khả năng so sánh dữ liệu giữa các quốc gia.

Tiêu chuẩn thống kê cho các biến thuộc lĩnh vực giáo dục có thể được sử dụng trong ngành thống kê, các cơ quan thuộc lĩnh vực giáo dục và đào tạo.

Nghiên cứu xây dựng, hoàn thiện hệ thống tiêu chuẩn thống kê nhà nước nhằm cung cấp luận cứ khoa học cho việc ban hành các tiêu chuẩn thống kê nhà nước./

Căng thẳng giữa Mỹ và Trung Quốc tiếp tục leo thang nhưng đang chuyển sang đối đầu trực tiếp về công nghệ, thay vì đối đầu thương mại. Mỹ đã áp dụng một loạt các biện pháp hạn chế nhằm vào Kế hoạch phát triển các ngành sản xuất công nghệ cao “Made in China 2025” của Trung Quốc. Bên cạnh đó, Mỹ còn chủ trương thực hiện hành động “Mạng lưới sạch” (Clean Network), mở rộng phạm vi phong tỏa các doanh nghiệp công nghệ hàng đầu của Trung Quốc, loại các doanh nghiệp và phần mềm ứng dụng được coi là “không tin cậy” của Trung Quốc ra khỏi nước Mỹ.

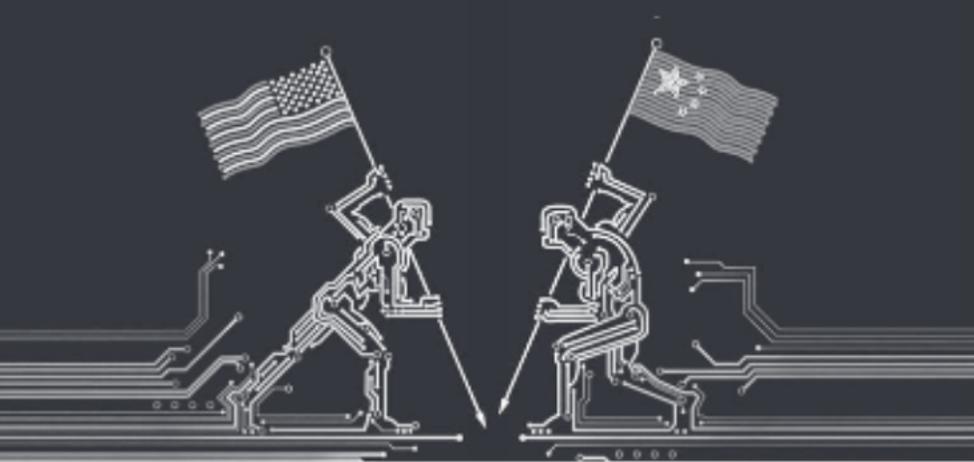
Mỹ mở rộng tấn công lĩnh vực công nghệ của Trung Quốc

Theo nhận định của giới chuyên gia, thời gian gần đây, cuộc chiến công nghệ giữa Mỹ và Trung Quốc không ngừng leo thang. Chính quyền của Tổng thống Donald Trump cho rằng, ứng dụng TikTok, WeChat thuộc các doanh nghiệp khoa học công nghệ hàng đầu của Trung Quốc đang trở thành mối đe dọa lớn đối với Mỹ, đồng thời lo ngại các doanh nghiệp công nghệ cung cấp dịch vụ điện toán đám mây của Trung Quốc như Alibaba, Baidu, China Mobile đánh cắp thông tin bí mật quốc gia của Mỹ.

TikTok và WeChat là hai ứng dụng truyền thông xã hội cực kỳ thành công của Trung Quốc và đang sử dụng khá phổ biến trên toàn cầu. TikTok là một ứng dụng điện thoại thông minh để tạo và chia sẻ các video ngắn, được giới thanh thiếu niên ưa thích sử dụng. Theo thống kê, hiện có hơn 100 triệu người dùng ở Mỹ và hàng trăm triệu người đang sử dụng ứng dụng này trên toàn cầu. TikTok thuộc sở hữu của ByteDance - công ty công nghệ Internet đa quốc gia của Trung Quốc, có trụ sở tại Bắc Kinh, được thành lập vào năm 2012. Tính đến tháng 5/2020, ByteDance được báo cáo là có trị giá hơn 100 tỷ USD. Trong khi đó, phần mềm WeChat thuộc công ty cổ phần đầu tư Tencent Holdings Limited, có một mạng lưới các công ty con cung cấp dịch vụ truyền thông, giải trí, Internet, dịch vụ giá trị gia tăng điện thoại di động, và các dịch vụ quảng cáo trực tuyến tại Trung Quốc. Tập đoàn này sở hữu mạng xã hội WeChat với hơn 1 tỷ người sử dụng.

Cả TikTok và WeChat đều đang đạt được số lượng người sử dụng lớn, làm lu mờ các gã khổng lồ công nghệ Mỹ. Chính quyền Tổng thống Donald Trump khẳng định, ứng dụng TikTok được sử dụng cho các chiến dịch thông tin sai lệch có lợi cho Trung Quốc và Mỹ phải có hành động tích cực chống lại công ty sở hữu TikTok để bảo vệ an ninh quốc gia. Ông Trump đã ra thời hạn 45 ngày cho Tập đoàn Microsoft phải hoàn tất việc tiếp quản hoạt động của TikTok tại Mỹ. Động thái này làm gia tăng áp lực buộc ByteDance phải ký một thỏa thuận bán toàn bộ hoặc một phần TikTok để xoa dịu những lo ngại về an ninh của Mỹ. Một thỏa thuận tiềm năng sẽ cho phép gã khổng lồ ở Thung lũng Silicon Oracle trở thành đối tác công nghệ của TikTok.

Trong khi đó, đối với WeChat, ông Donald Trump cho hay ứng dụng này tự động thu thập một lượng lớn thông tin từ người dùng và cho phép Trung Quốc tiếp cận thông tin

CUỘC CHIẾN CÔNG NGHỆ MỸ - TRUNG ĐỘNG THÁI ĂN MIẾNG TRẢ MIẾNG

Thu Hường

cá nhân của người Mỹ. Điều này sẽ là mối đe dọa nghiêm trọng đối với an ninh quốc gia của Mỹ, vì vậy, Tencent - chủ sở hữu của WeChat bị cấm khỏi hầu hết các hoạt động của nó tại Hoa Kỳ. Động thái này làm leo thang căng thẳng cuộc đối đầu Mỹ - Trung về tương lai của ngành công nghệ toàn cầu. Một số nhà phân tích cho rằng, các động thái của chính quyền Mỹ sẽ vô hiệu hóa hiệu quả việc sử dụng WeChat và TikTok khỏi các thị trường trực tuyến do Apple và Google điều hành.

Trước đó, vào tháng 8/2020, chính phủ Mỹ đã chính thức cấm các cơ quan chính phủ mua sản phẩm của các công ty sử dụng các dịch vụ viễn thông, giám sát hình ảnh cũng như thiết bị do 5 công ty công nghệ của Trung Quốc cung cấp, gồm: Huawei, ZTE Corp, Hytera Communications Corp, Hangzhou Hikvision Digital Technology Co và Zhejiang Dahua Technology Co. Quy định trên tiếp nối nỗ lực thanh lọc các ứng dụng không đáng tin cậy của Trung Quốc khỏi mạng lưới số của Mỹ của chính quyền Donald Trump. Giới phân tích cho biết, quyết định này cùng với một loạt lệnh cấm

các ứng dụng của Trung Quốc trước đó, không chỉ làm chấm dứt mối quan hệ lâu đời giữa các ngành công nghệ ở Mỹ và Trung Quốc, mà còn gây rạn nứt mối quan hệ hai bên trong lĩnh vực internet toàn cầu.

Đáng chú ý sau khi Tổng thống Trump ra lệnh cấm hai ứng dụng phần mềm hàng đầu của Trung Quốc tại Mỹ, Ngoại trưởng Mỹ, Mike Pompeo cũng tuyên bố đưa ra hành động "Mạng lưới sạch" (Clean Network), nhằm vào 5 phạm vi gồm: Chương trình ứng dụng, nền tảng ứng dụng, dịch vụ đám mây, dịch vụ viễn thông và dịch vụ cáp quang đáy biển. "Mạng lưới sạch" đã mở rộng hơn phạm vi phong tỏa các doanh nghiệp công nghệ hàng đầu của Trung Quốc, loại bỏ các doanh nghiệp và phần mềm ứng dụng được coi là "không tin cậy" của Trung Quốc ra khỏi nước Mỹ.

Khi các doanh nghiệp cung cấp dịch vụ viễn thông và điện toán đám mây của Trung Quốc bị cấm cửa, nền tảng ứng dụng TikTok và WeChat bị gỡ bỏ tại Mỹ, các công ty viễn thông của Trung Quốc như China Telecom, theo đó cũng bị loại khỏi thị trường viễn thông của Mỹ.

Ngoại trưởng cho biết, ông đang cùng với một số Bộ trưởng Mỹ: Bộ Tư pháp, Bộ Quốc phòng, Bộ trưởng An ninh Nội địa kêu gọi Ủy ban viễn thông Liên bang Mỹ ngừng cung cấp dịch vụ viễn thông quốc tế để các doanh nghiệp Trung Quốc như China Telecom và 3 doanh nghiệp khác không có cơ hội quay trở lại Mỹ. Bên cạnh đó, các công ty cung cấp dịch vụ điện toán đám mây của Trung Quốc như: Alibaba, Baidu, China Mobile, China Telecom và Tencent cũng cùng chung "số phận". Ngoại trưởng Mỹ còn nêu rõ, nghiêm ngặt để phòng các doanh nghiệp cung cấp dịch vụ điện toán đám mây của Trung Quốc lưu trữ dữ liệu doanh nghiệp và công dân Mỹ, trong đó bao gồm cả tư liệu nghiên cứu vắc-xin COVID-19. Ngoại trưởng Pompeo cũng điểm danh doanh nghiệp khoa học công nghệ hàng đầu Trung Quốc trong hai lĩnh vực lớn là cung cấp phần mềm ứng dụng và dịch vụ cáp quang đáy biển là tập đoàn công nghệ Huawei. Mike Pompeo phê phán Huawei hỗ trợ Chính phủ Trung Quốc xâm phạm nhân quyền và theo dõi quy mô lớn, vì thế cần nghiêm ngặt để phòng Huawei và các doanh nghiệp sản xuất điện thoại thông minh khác của Trung Quốc có kế hoạch cài đặt chương trình ứng dụng đang thịnh hành tại Mỹ.

Cùng lúc, Bộ Ngoại giao Mỹ đang tìm cách ngăn chặn Trung Quốc không thể đánh cắp dữ liệu được truyền tải qua hệ thống cáp quang đáy biển kết nối giữa Mỹ với hệ thống mạng toàn cầu, Ông đích danh phê phán Công ty Mạng Hải dương (Huawei Marine) thuộc Huawei tham gia đầu thầu không công bằng trong dự án cáp quang đáy biển kết nối châu Á - Thái Bình Dương - châu Phi - châu Âu và tuyên bố Mỹ sẽ không để tình trạng này tiếp tục diễn ra.

Bằng việc mở rộng phạm vi kế hoạch Con đường Sạch 5G sang bao gồm cả các ứng dụng trên điện thoại thông minh và dịch vụ điện toán đám mây, Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Mỹ cho biết, đã có hơn 30 nước đã trở thành “Quốc gia sạch”, nhiều doanh nghiệp viễn thông lớn trên thế giới cũng trở thành “Doanh nghiệp viễn thông sạch”, đồng thời, kêu gọi các nước đồng minh của Mỹ tham gia kế hoạch này, chống lại Trung Quốc và bảo đảm an toàn dữ liệu cá nhân.

Động thái ăn miếng trả miếng

Đáp trả lại hành động của Mỹ, tháng 8/2020, người phát ngôn Bộ Ngoại giao Trung Quốc, Vương Văn Bân (Wang Wenbin) chỉ trích cách làm của Mỹ là không có căn cứ và cáo buộc chính quyền của Tổng thống Donald Trump đang lạm dụng sức mạnh quốc gia chèn ép các doanh nghiệp khoa học công nghệ của Trung Quốc.

Tháng 9/2020, Bộ Thương mại Trung Quốc đã đưa ra một cơ chế cho phép nước này trừng phạt các công ty nước ngoài, nâng cao vị thế trong cuộc chiến công nghệ với Mỹ. Theo đó, “Danh sách thực thể không đáng tin cậy” mà Trung Quốc đưa ra được coi là vũ khí để Bắc Kinh trả đũa Mỹ, vốn đã sử dụng “danh sách thực thể” của riêng mình để loại trừ gã khổng lồ viễn thông Trung Quốc Huawei khỏi thị trường Mỹ, đồng thời chống lại TikTok và WeChat. Việc triển khai cơ chế này diễn ra chỉ một ngày sau khi Bộ Thương mại Mỹ tăng cường áp lực bằng cách ra lệnh cấm tải ứng dụng video TikTok và ngăn chặn hiệu quả việc sử dụng WeChat, siêu ứng dụng của Trung Quốc.

Các biện pháp trừng phạt có thể bao gồm phạt tiền đối với tổ chức nước ngoài, cấm tổ chức này tiến hành thương mại và đầu tư ở Trung Quốc, hạn chế việc nhập cảnh

của nhân viên hoặc thiết bị vào nước này. Bộ Thương mại Trung Quốc cho biết, phạm vi của cơ chế trừng phạt mới bao gồm các doanh nghiệp nước ngoài, các tổ chức và cá nhân khác.

Theo giới phân tích quốc tế, khi Trung Quốc theo đuổi “Chủ nghĩa độc tài kỹ thuật số” (Digital authoritarianism), thì Mỹ đưa ra chương trình “Mạng sạch” để đối phó. Theo đó, các công ty công nghệ của Trung Quốc sẽ chịu tác động nghiêm trọng, trước hết là gặp trở ngại khi mở rộng hoạt động ra bên ngoài lãnh thổ Trung Quốc, khiến chiến lược “phát triển ra bên ngoài” sẽ chịu sức ép.

Một số nhà phân tích cho rằng, Mỹ phát động một cuộc chiến tranh công nghệ tấn công toàn diện đối với Trung Quốc, tạo thành đòn tấn công vào yếu huyệt của Trung Quốc và đưa ra dự báo, các doanh nghiệp công nghệ của Trung Quốc sẽ hứng chịu tác động nghiêm trọng.

Hậu quả là hành động này của Mỹ không chỉ liên quan đến đến phần cứng, phần mềm mà còn bao gồm cả xây dựng cơ sở hạ tầng mạng, điều này sẽ khiến tăng trưởng kinh tế của Trung Quốc chịu tác động tiêu cực lớn. Do tăng trưởng khoa học công nghệ của Trung Quốc không chỉ nhìn vào trong nước, mà cần lan tỏa khắp thế giới. Nếu việc các doanh nghiệp khoa học công nghệ Trung Quốc mở rộng ra bên ngoài bị ngăn cản, bản đồ khoa học công nghệ không thể mở rộng, ảnh hưởng tới tăng trưởng kinh tế của Trung Quốc là không tránh khỏi. Việc nước Mỹ mở rộng hành động bao vây lĩnh vực khoa học công nghệ của Trung Quốc chính là dựng lên “Bức tường Berlin số hóa” nhằm vào Trung Quốc. Tuy nhiên, có ý kiến cho rằng Trung Quốc mới là bên dựng lên “Bức tường vây số hóa” trước, nhằm hạn chế

doanh nghiệp Mỹ tham gia vào thị trường Trung Quốc. Điều này đã dẫn đến việc Mỹ đưa ra biện pháp mạnh để đối phó hành động của Trung Quốc. Năm 2017, Trung Quốc thực thi Luật An ninh mạng, yêu cầu các doanh nghiệp tại Trung Quốc lưu trữ thông tin cá nhân và dữ liệu doanh nghiệp trong lãnh thổ Trung Quốc, đồng thời, cung cấp hỗ trợ kỹ thuật cho các cơ quan an ninh, cũng như thông qua các cơ quan an ninh quốc gia thẩm tra. Điều này đã gây ra nhiều tranh cãi. Theo các chuyên gia, cùng với những doanh nghiệp công nghệ kỹ thuật của Trung Quốc trở dậy, ứng dụng TikTok của ByteDance không ngừng vươn ra bên ngoài, khiến mọi người lo ngại liệu Luật An ninh mạng của Trung Quốc cũng sẽ vươn ra bên ngoài biên giới Trung Quốc. Nhìn từ góc độ này, có thể thấy phương án “Mạng lưới sạch” của Mỹ chính là hành động chống lại “chủ nghĩa độc tài số hóa” của Trung Quốc.

Những động thái ăn miếng trả miếng cho thấy sự chia rẽ công nghệ ngày càng gia tăng giữa Mỹ và Trung Quốc, khi cả hai quốc gia đề xuất các mô hình quản trị kỹ thuật số toàn cầu riêng biệt. Chính quyền Trump đã đưa ra các kế hoạch cho một “mạng lưới sạch” và tất cả các biện pháp chỉ nhằm vào Trung Quốc. Đáp lại, Trung Quốc đã công bố đề xuất của riêng họ về các tiêu chuẩn bảo mật dữ liệu, dựa trên «chủ quyền mạng». Điều này sẽ cho phép các quốc gia riêng lẻ điều chỉnh và kiểm soát việc sử dụng Internet của họ. Các nhà phân tích cho rằng, căng thẳng leo thang trong cuộc chiến công nghệ Mỹ - Trung sẽ khiến cho nhiều quốc gia và doanh nghiệp bị cuốn vào cuộc đối đầu này, khiến hợp tác công nghệ quốc tế dần biến mất, gây nguy cơ gián đoạn cho ngành công nghệ toàn cầu./.